

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๕๐๒๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “แนวทางการจัดการน้ำในพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อความยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจ”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๐๕๘
ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๔.๒/๒๒๓๑ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “แนวทางการจัดการน้ำในพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อความยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจ” ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียด
ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

/จึงเรียนมา ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณชน
ได้รับทราบและขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ
ในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

14 ต.ค. 2552

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๓๒-๓๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

[อุดมพร/K35-10-52]

๑๒๓.๙๕
713 ต.ค. 2552
พ.ค. 13 ต.ค. 52
อุดมพร
หจก.ชัย

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
 กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
 เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 เรื่อง แนวทางการจัดการน้ำในพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อความยั่งยืนของระบบเศรษฐกิจ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้แจ้งผลการพิจารณา
 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กระทรวงการคลัง (กค.) กระทรวงเกษตร
 และสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) สำนักงาน
 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
 และสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับเรื่อง แนวทางการจัดการน้ำในพื้นที่อุตสาหกรรมเพื่อความยั่งยืน
 ของระบบเศรษฐกิจ มาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. ด้านนโยบาย : นำเพื่ออุตสาหกรรมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๕ ของการบริโภคน้ำรวม สามารถสร้างรายได้ประชาชาติถึงร้อยละ ๖๕ ย่อมมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ รัฐจึงควรมีนโยบายและแผนแม่บทที่ชัดเจนในการจัดสรรน้ำเพื่อกิจกรรมอุตสาหกรรมไว้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายน้ำแห่งชาติ ๑.๑ จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายน้ำเพื่ออุตสาหกรรม เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายน้ำเพื่ออุตสาหกรรม เป็นทิศทางในการวางแผนการพัฒนาแหล่งน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่เศรษฐกิจอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรน้ำทุกประเภท ดึงดูดการลงทุนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการเจริญเติบโตและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจตลอดจนความมั่นคงของชุมชนและสังคมให้บรรลุวัตถุประสงค์การกระจายรายได้และความเจริญ	- เห็นด้วยในหลักการประเด็นในการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายน้ำเพื่ออุตสาหกรรม โดยเสนอคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ให้จัดตั้งในรูปคณะกรรมการภาคอุตสาหกรรม ภายใต้ กนช. ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่ง กนช. มีอำนาจในการตั้งคณะกรรมการได้ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ตามที่สภาที่ปรึกษา เสนอ เนื่องจาก กนช. มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายและแผนรวมทั้งกรอบงบประมาณด้านทรัพยากรน้ำต่อคณะรัฐมนตรีประสานงานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ ประกอบกับการบริหารจัดการน้ำดำเนินการพิจารณาในทุกมิติ และเกี่ยวข้องเชื่อมโยงในทุกภาคส่วน จึงควรบริหารจัดการน้ำทั้งระบบเป็นเอกภาพ และไม่ให้เกิดความขัดแย้งในภาคส่วนอื่นๆ

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๒ บุรณาการนโยบายและแผนการใช้น้ำเพื่ออุตสาหกรรมเข้ากับนโยบายและแผนการจัดการน้ำของ กนช. และคณะกรรมการลุ่มน้ำต่าง ๆ ที่พื้นที่อุตสาหกรรมนั้น ๆ ตั้งอยู่ ๑.๓ รัฐควรสร้างความสมดุลของการใช้น้ำผ่านกลไกราคาของน้ำแต่ละประเภทจากแหล่งน้ำที่แตกต่างกัน เพื่อจูงใจให้ภาคอุตสาหกรรมตลอดจนภาคเศรษฐกิจอื่น ๆ เลือกใช้ตามความเหมาะสมให้ประหยัดและคุ้มค่าสูงสุด เช่น น้ำประปา น้ำดิบจากน้ำผิวดินหรือน้ำบาดาล ฯลฯ ๑.๔ รัฐควรส่งเสริมให้ อปท. เป็นเจ้าภาพในการสร้างท่อส่งน้ำเพื่ออุตสาหกรรม ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำทิ้งชุมชนและอุตสาหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่พื้นที่ จูงใจและดึงดูดนักลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่ เป็นผลดีต่อการกระจายรายได้และการเพิ่มขึ้นของเงินได้ส่วนท้องถิ่น	สำหรับองค์กรในระดับลุ่มน้ำควรดำเนินการจัดตั้งให้อยู่ภายใต้คณะกรรมการลุ่มน้ำ โดยอาจตั้งเป็นคณะอนุกรรมการที่ดูแลรับผิดชอบในพื้นที่อุตสาหกรรมนั้น ๆ และสามารถเชื่อมโยงกับภาคชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามแนวทางที่สภาที่ปรึกษาฯ เสนอ อนึ่ง สภาที่ปรึกษาฯ มีความเห็นเพิ่มเติมกรณีเกิดปัญหาวิกฤติน้ำควรมีองค์กรหรือคณะกรรมการที่มีความพร้อมในการเตรียมแก้ไขปัญหาล่วงหน้า ซึ่งสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาระงับได้ทันที เพื่อมิให้เกิดเสียหายต่อภาคอุตสาหกรรม - เห็นด้วยในหลักการให้มีการบูรณาการนโยบายและแผนการจัดการน้ำในภาพรวมของประเทศ เพื่อให้สอดคล้องและไม่มีความขัดแย้งในการใช้น้ำระหว่างภาคส่วนต่างๆ - เห็นด้วยในหลักการให้มีการสร้างความสมดุลกลไกราคาในการใช้น้ำทุกประเภทจากทุกประเภทแหล่งน้ำ แต่อย่างไรก็ตาม ควรมีการศึกษาในรายละเอียดต้นทุนในแต่ละประเภทและจากทุกชนิดแหล่งน้ำ เพื่อให้ราคาสะท้อนต้นทุนจริง ทั้งด้านการลงทุนของภาครัฐหรือเอกชน รวมทั้งค่าชดเชยที่จะต้องนำมาใช้เพื่อการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม - ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. (ฉบับที่ ๒) ได้กำหนดให้ อปท. รับโอนภารกิจในเรื่องการจัดการน้ำ แหล่งน้ำขนาดเล็ก แหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ในภาคการเกษตรเท่านั้น ไม่ได้รับการถ่ายโอนการจัดการแหล่งน้ำในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม และในการเป็นเจ้าภาพในการสร้างท่อส่งน้ำเพื่ออุตสาหกรรม อำนาจหน้าที่ในภารกิจนี้จึงยังอยู่ในการดำเนินการของกรมที่รับผิดชอบอยู่ อย่างไรก็ตาม เห็นด้วยในหลักการในการให้ อปท. เป็นเจ้าภาพในการดำเนินการลงทุนระบบจัดส่งน้ำให้แก่ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่อีกส่วนหนึ่ง โดยให้ดำเนินการภายใต้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๕ รัฐควรสร้างกลไกการตรวจสอบคุณภาพน้ำในรูปคณะกรรมการน้ำชุมชนที่ประกอบด้วย ชุมชน เอกชน และ อปท. เพื่อยกระดับความร่วมมือและเพิ่มขีดความสามารถในการเฝ้าระวังและตรวจวัดคุณภาพน้ำจากแหล่งน้ำตลอดจนการปนเปื้อนของน้ำทิ้ง โดยจัดสรรงบประมาณที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง	- เห็นด้วยในกลไกการตรวจสอบคุณภาพน้ำจากการที่รัฐได้มีการสร้างกลไกการตรวจสอบคุณภาพน้ำตามกฎหมายในระดับหนึ่งแล้ว ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมควบคุมมลพิษและกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยผ่านอาสาสมัครทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทสม.) แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้มีกลไกที่ครอบคลุมทั่วประเทศ เห็นควรให้มีโครงสร้างกลไกการตรวจสอบคุณภาพน้ำระดับชุมชน โดยมีข้อกำหนดและหน้าที่ให้สอดคล้องกับองค์กรหรือหน่วยงานที่มีภารกิจด้านนี้อยู่แล้ว เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม น่าจะรวมหน่วยงานกำกับด้วย เนื่องจากผู้ตรวจสอบอาจมีความสามารถด้านเทคนิคและวิธีการวิเคราะห์คุณภาพน้ำที่ไม่เพียงพอ นอกจากนั้นตามแผนการกระจายอำนาจ ได้กำหนดให้กรมควบคุมมลพิษ ถ่ายโอนภารกิจงานติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น งานตรวจสอบคุณภาพน้ำ และจัดทำรายงานสถานการณ์มลพิษในท้องถิ่นของตนเอง ส่วนในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ เนื่องจาก อปท. มีอำนาจอิสระเป็นของตนเองตามกฎหมายและขึ้นอยู่กับสถานะทางการคลังของ อปท.
๑.๖ ส่งเสริมการสร้างแหล่งเก็บกักน้ำสำรอง รัฐควรให้ อปท. นิคมอุตสาหกรรม เขตอุตสาหกรรม สวนอุตสาหกรรม ตลอดจนโรงงานอุตสาหกรรม จัดสร้างแหล่งเก็บกักน้ำสำรองเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน และเก็บกักน้ำในช่วงน้ำหลากตามแผนป้องกันอุทกภัยของพื้นที่	- การส่งเสริมการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำสำรองของ อปท. เพื่อใช้ในยามฉุกเฉินและเก็บกักน้ำในช่วงน้ำหลากตามแผนป้องกันอุทกภัยของพื้นที่นั้น ตามแผนการกระจายอำนาจ ได้กำหนดให้กรมทรัพยากรน้ำถ่ายโอนอ่างเก็บน้ำที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำน้อยกว่า ๒ ล้าน ลบ.ม. ให้แก่ อปท. ซึ่งขณะนี้ส่วนราชการอยู่ระหว่างกำลังดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อปท.

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ด้านกฎหมาย : ปัจจุบันมีกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำหลายฉบับ กระจายความรับผิดชอบตามส่วนราชการต่างๆ ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนของภารกิจ กฎระเบียบ ประกาศ และคำสั่ง ประชาชนและเอกชน ผู้รับบริการเกิดความสับสน จึงเห็นควรที่รัฐจะปฏิรูป หรือพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดความซ้ำซ้อน ความสิ้นเปลือง ๒.๑ เร่งผลักดันพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว เพื่อเป็นกฎหมายหลักในการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรน้ำ การจัดตั้ง กนช. คณะกรรมการประจำลุ่มน้ำต่าง ๆ จะส่งผลดี ต่อการระดมความรู้ ความสามารถและความร่วมมือ จากภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนได้เสียเข้ามาร่วมกำหนด นโยบายและทิศทางการบริหารจัดการน้ำให้มีเอกภาพ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย นอกจากนี้ การมีนโยบายและทิศทางที่ชัดเจน ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถ นำไปวางแผนให้มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ และลดความเสี่ยงการลงทุนของเกษตรกร นักอุตสาหกรรม และการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ๒.๒ พัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำ เพื่ออุตสาหกรรมและน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อให้เกิด องค์การในรูปคณะกรรมการทรัพยากรน้ำเพื่ออุตสาหกรรม และทรัพยากรน้ำเพื่อเกษตรกรรมที่ประกอบด้วย ส่วนราชการ เอกชน ชุมชน เกษตรกร ผู้มีส่วนได้เสีย เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการน้ำ ประสิทธิภาพการใช้น้ำ ของภาคการผลิตทั้งสอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประเมิน และวางแผน การจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับศักยภาพ ของพื้นที่ สร้างดุลยภาพของอุปสงค์อุปทานน้ำ และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม	- เห็นด้วยในหลักการให้เร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำเพื่อให้มีกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำในภาพรวมของประเทศ อันจะช่วยให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการ ทั้งในระดับชาติและในระดับลุ่มน้ำที่มีสัดส่วน และองค์ประกอบของคณะกรรมการครอบคลุม การใช้น้ำในทุกภาคส่วน - เห็นด้วยในหลักการ โดยให้มีการแก้ไขปรับปรุง กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำและการเพิ่มเติม การจัดเก็บค่าบำบัดจากน้ำทิ้งในภาคอุตสาหกรรม ตามความเหมาะสมและเป็นธรรมและเห็นด้วย ในการสนับสนุนเทคโนโลยีการประหยัดน้ำ

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๓ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายด้านการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำทิ้งจากภาคอุตสาหกรรมให้จูงใจผู้ประกอบการตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ให้งดเว้นการปล่อยมลพิษทางน้ำออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะ พร้อมมาตรการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการลงทุนในเทคโนโลยีการประหยัดน้ำ เพื่อให้บรรลุการ Reduce Reuse Recycle พร้อมรางวัลส่วนลดค่าน้ำหรือค่าบำบัดให้แก่สถานประกอบการที่สามารถบรรลุเป้าหมาย และจัดเก็บในอัตราส่วนเพิ่มในทางตรงกันข้าม ๒.๔ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำ ให้กฎหมายเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน เช่น การจัดการน้ำเพื่ออุตสาหกรรม เพื่อเกษตรกรรม เพื่อครัวเรือน	- เห็นด้วยในหลักการ ประเด็นปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำให้เป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน ทั้งนี้ ควรมีกฎหมายทรัพยากรน้ำในภาพรวม สำหรับประเด็นย่อยอาจมีกฎหมายลูกตามมาควรมีการศึกษารายละเอียดต่อไป
๓. ด้านการใช้เครื่องมือในการจูงใจ : ปัจจุบันการจัดการน้ำในพื้นที่อุตสาหกรรมเป็นการควบคุมตามที่กฎหมายบังคับโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จึงปฏิบัติตามที่กรอบของกฎหมายได้บัญญัติไว้ เนื่องจากระบบเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีต้นทุนที่ต่ำลง กฎหมายจึงเริ่มล้าสมัยและไม่ทันต่อความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดังนั้น รัฐจึงควรสร้างเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วม การสร้างแรงจูงใจโดยการให้รางวัลแทนที่จะเป็นการลงโทษเหมือนในอดีตให้แก่ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมปฏิบัติตาม ดังนี้	- เห็นด้วยในหลักการด้านเครื่องมือในการจูงใจ แต่การใช้เครื่องมือด้านการคลังและการเงิน ควรมีการศึกษาข้อมูล ข้อกฎหมายและรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า ความเป็นธรรม และความเหมาะสม สำหรับเครื่องมือด้านสังคม นั้นการยกย่องประกาศเกียรติคุณหรือให้รางวัลเกียรติยศแก่ภาคเอกชนที่มีระบบการจัดการน้ำที่ดีนั้น ควรเป็นประกาศเกียรติยศหรือรางวัลระดับชาติที่มอบโดยสถาบันหรือหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับเป็นผู้พิจารณา ส่วนกรณีสถานประกอบการที่ได้รับรางวัลด้านการประหยัดน้ำไม่ควรได้รับการยกเว้นการตรวจสอบจากภาครัฐ แต่อาจจะได้รับการตรวจสอบที่มีความถี่น้อยลงหรือจัดทำเป็นรายงานแทน

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๑ เครื่องมือด้านการคลัง ๓.๑.๑ ส่งเสริมให้ภาคอุตสาหกรรมประยุกต์และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการประหยัดน้ำและการอนุรักษ์น้ำ เช่น การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต การใช้ซ้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ ฯลฯ เพื่อให้การใช้ทรัพยากรน้ำอย่างเต็มประสิทธิภาพ ประหยัดคํ่า ซึ่งรัฐอาจเลือกใช้เครื่องมือจูงใจ ดังต่อไปนี้ • การหักหรือลดหย่อนภาษีในรูปแบบ ของ Tax Credit คือ การนำมูลค่าของการประหยัดการใช้น้ำนำมาหักออกจากภาษีที่จะต้องจ่ายให้แก่รัฐ หรือการลดหย่อนภาษี (Tax Deduction) ซึ่งนำมาหักลดหย่อนเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อลดฐานภาษี • ยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่นำมาใช้เพื่อการอนุรักษ์หรือประหยัดการใช้น้ำ • ให้การส่งเสริมการลงทุนในโครงการค้นคว้าวิจัยเทคโนโลยี โครงการวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกล เพื่อการประหยัดน้ำผ่านสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ๓.๑.๒ ให้การส่งเสริมการลงทุนและรับสิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่โครงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่ออุตสาหกรรม ตลอดจนการสร้างอ่างเก็บกักน้ำและพื้นที่รับน้ำในโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อป้องกันอุทกภัยและการรักษาสิ่งแวดล้อม ๓.๒ เครื่องมือด้านการเงิน ๓.๒.๑ ให้รางวัลในรูปส่วนลดการจัดเก็บค่าการปล่อยมลพิษ หากโรงงานใดได้ดำเนินโครงการลดการใช้น้ำหรือโครงการลดปริมาณน้ำทิ้ง ให้นำค่าน้ำและค่าการปล่อยมลพิษที่ลดได้มาบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบการเงิน	

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๒.๒ ให้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำผ่านกองทุนเพื่อการประหยัดน้ำแก่โครงการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี โครงการปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและอุปกรณ์และโครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อการประหยัดน้ำ ๓.๒.๓ ให้เพิ่มอัตราค่าใช้น้ำบาดาลพิเศษในส่วนที่เกินมาตรฐานหรือเกินกำหนดแก่ผู้ใช้น้ำบาดาลที่มีความต้องการใช้น้ำบาดาลสูงกว่ามาตรฐานหรือสูงกว่าที่ได้รับอนุญาต ๓.๒.๔ ให้ลดอัตราค่าใช้น้ำบาดาลในพื้นที่ที่ไม่มีปัญหาเรื่องแผ่นดินทรุดหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการขุดเจาะน้ำบาดาล ๓.๓ เครื่องมือด้านสังคม ๓.๓.๑ ให้การยกย่องประกาศเกียรติคุณหรือให้รางวัลเกียรติยศแก่ภาคเอกชนที่มีระบบการจัดการน้ำที่ดี ๓.๓.๒ ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน ครู และนักเรียน รับรู้โครงการประหยัดการใช้น้ำโดยทั่วถึง พร้อมติดป้ายสถานประกอบการตัวอย่างเรื่องการอนุรักษ์น้ำด้านหน้าสถานประกอบการที่ได้รับรางวัล ๓.๓.๓ รับรองผลการประเมินตนเองด้านการประหยัดน้ำของสถานประกอบการที่ได้รับรางวัล โดยดเว้นการตรวจสอบจากภาครัฐ	
๔. ด้านการดำเนินงานหรือการนํานโยบายไปปฏิบัติ : เพื่อประสิทธิภาพ การนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติ รัฐควรจัดตั้งองค์กรเพื่อการวางแผนและการนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้	

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายน้ำเพื่ออุตสาหกรรมระดับประเทศ ประกอบด้วย อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมชลประทาน ผู้ว่าการประปาส่วนภูมิภาค ผู้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ผู้ว่าการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานหอการค้าไทย ประธานสมาคมธนาคาร ประธานอธิการบดีมหาวิทยาลัย เพื่อกำหนดนโยบายการบริหารจัดการน้ำเพื่ออุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับ กนช. ๔.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายน้ำเพื่ออุตสาหกรรมในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล อุตสาหกรรมจังหวัด เกษตรจังหวัด ชลประทานจังหวัด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ประธานหอการค้าจังหวัด นายกสมาคมธนาคารไทยจังหวัด เพื่อกำหนดสัดส่วนการจัดสรรน้ำให้แก่ภาคการผลิต และเพื่ออุปโภคบริโภคให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการประจําลุ่มน้ำ ตลอดจนการกำหนดมาตรการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อความยั่งยืนของเศรษฐกิจ ๔.๓ มอบอำนาจให้คณะกรรมการนโยบายน้ำเพื่ออุตสาหกรรมเป็นผู้กลั่นกรองคำขอใช้สิทธิประโยชน์จากเครื่องมือจุใจทั้งด้านการเงิน และการคลังให้แก่สถานประกอบการที่ยื่นคำขอ ก่อนเสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรอง	- ประเด็นข้อเสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายน้ำเพื่ออุตสาหกรรมระดับประเทศและในระดับพื้นที่นั้น ควรให้เป็นอำนาจของ กนช. ในการพิจารณาองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของอนุกรรมการฯ ตามโครงสร้างที่สภาที่ปรึกษา เสนอ และให้ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔.๔ กำหนดให้ อก. เป็น ผู้ศึกษาความต้องการน้ำในอุตสาหกรรมแยกตามประเภทอุตสาหกรรมให้ครอบคลุมคุณภาพและมาตรฐานน้ำเพื่อการผลิต เพื่อเป็นมาตรฐานในการประเมินความต้องการน้ำของภาคอุตสาหกรรมตามโครงสร้างของอุตสาหกรรมในพื้นที่ ๔.๕ ควรส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าและวิจัยด้านการบริหารอุปสงค์และอุปทานน้ำ กระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวในทางวิชาการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการน้ำ โดยให้เกิดสถาบันที่เป็นศูนย์กลางบ่มเพาะบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการน้ำของประเทศโดยเฉพาะ	- เห็นด้วยในหลักการส่งเสริมและสนับสนุนการค้นคว้าและวิจัยด้านการบริหารอุปสงค์และอุปทานน้ำ และมีการสร้างองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถาบันด้านการจัดการน้ำของประเทศ
๔.๖ กำหนดให้ กรมควบคุมมลพิษ เป็นผู้กำหนดโครงสร้างการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำทิ้ง และกำหนดมาตรการจูงใจด้านการเงินและการคลัง ให้แก่ผู้ประกอบการที่ประสบผลสำเร็จในการลดการใช้น้ำ การลดปริมาณน้ำทิ้งและลดปริมาณสารปนเปื้อนในน้ำทิ้ง ๔.๗ มอบอำนาจให้ อปท. จัดตั้งคณะกรรมการน้ำชุมชนเป็นผู้กำหนดแผนการติดตามประเมินผลประสิทธิภาพการใช้น้ำของภาคส่วนต่างๆ เป็นประจำ และรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการนโยบายน้ำประจำลุ่มน้ำ	- ควรมีการศึกษาเรื่องโครงสร้างการจัดเก็บค่าบำบัดน้ำทิ้ง การกำหนดมาตรการจูงใจด้านการเงินและการคลัง การมีส่วนร่วมของชุมชนในรายละเอียดระเบียบ กฎหมาย กลไก ขั้นตอนการปฏิบัติ รวมทั้งหน่วยงานรับผิดชอบ
๔.๘ ให้คณะกรรมการน้ำชุมชนจัดตั้งอาสาสมัครที่ประกอบด้วย ประชาชน นักวิชาการ นักศึกษา และภาคเอกชนเพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ความสกปรกของน้ำทิ้ง ปริมาณน้ำสำรองเพื่อประเมินความเสี่ยง โดยให้ อปท. จัดสรรงบประมาณให้ตามความเหมาะสม	- การจัดตั้งอาสาสมัคร ซึ่งประกอบไปด้วยหลายภาคส่วน เพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ และให้ อปท. จัดสรรงบประมาณให้ นั้น ควรมีการสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนมีจิตอาสาในการเฝ้าระวังร่วมกับ อปท. ในพื้นที่ของตนเอง เป็นลำดับแรกก่อน

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔.๙ อนุญาตให้ภาคอุตสาหกรรมใช้น้ำบาดาลเพื่อการผลิตในพื้นที่ที่มีปริมาณการเก็บกักเพียงพอเพื่อรักษาระบบนิเวศน์ พร้อมมาตรการลดการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนอนุรักษ์น้ำบาดาล เพื่อดึงดูดการลงทุนของอุตสาหกรรม	- เห็นด้วยในการอนุญาตให้ภาคอุตสาหกรรมใช้น้ำบาดาลเพื่อการผลิตในพื้นที่ ๆ มีปริมาณการเก็บกักเพียงพอ เพื่อรักษาระบบนิเวศน์พร้อมมาตรการลดการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนอนุรักษ์น้ำบาดาลทั้งนี้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่แท้จริงเพื่อดึงดูดการลงทุนของอุตสาหกรรม
๕. มาตรการด้านระบบติดตามประเมินผล : เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่อุตสาหกรรม ภาครัฐควรจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่เกิดจากการเฝ้าระวังและติดตามผลของภาคีสำคัญๆ ในพื้นที่ คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยควรต้องกำหนดขั้นตอน ดังนี้ ๕.๑ ติดตามค่าปริมาณน้ำสำรองในแหล่งน้ำธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง โดย อปท. และคณะกรรมการน้ำชุมชน เพื่อประเมินความเสี่ยง ๕.๒ ประเมินผลประสิทธิภาพการใช้น้ำ โดยให้สถานประกอบการจัดทำค่าสัดส่วนของผลผลิตต่อปริมาณน้ำเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานและนำค่าที่วัดได้ในช่วงเวลาก่อนหน้าความเปลี่ยนแปลงของค่าปริมาณน้ำใช้ ปริมาณน้ำทิ้ง และค่าความปนเปื้อนของน้ำทิ้ง นำผลที่ได้ประชาสัมพันธ์ไว้หน้าทางเข้าสถานประกอบการ ๕.๓ ให้สถานประกอบการต้อนรับคณะกรรมการน้ำชุมชนและอาสาสมัครของคณะกรรมการฯ เข้าเยี่ยมชมและติดตามความก้าวหน้าของการบริหารจัดการน้ำของสถานประกอบการเป็นรายปี	- เห็นด้วยในหลักการ ในการติดตามค่าปริมาณน้ำสำรองในแหล่งน้ำธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง โดย อปท. และคณะกรรมการน้ำชุมชน โดยการสนับสนุนด้านองค์ความรู้ทางวิชาการ เครื่องมือและอุปกรณ์ - ควรมีการศึกษาแนวทางการประเมินผลประสิทธิภาพการใช้น้ำอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านการประเมินตนเอง ทั้งผู้ประเมิน ผู้ถูกประเมิน และผู้ตรวจสอบผลการประเมิน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของชุมชน - การส่งเสริมให้สถานประกอบการให้การต้อนรับคณะกรรมการน้ำชุมชนและอาสาสมัครของคณะกรรมการฯ เข้าเยี่ยมชมและติดตามความก้าวหน้าของการบริหารจัดการน้ำของสถานประกอบการอย่างต่อเนื่องขึ้นอยู่กับความสมัครใจของสถานประกอบการ

ข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษา	ความเห็นของ ทส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕.๔ สํารวจความคิดเห็นของชุมชนในเขตอุตสาหกรรมและชุมชนในรัศมีใกล้เคียง เพื่อวัดระดับความพึงพอใจต่อสถานประกอบการในมิติด้านผลกระทบสิ่งแวดล้อม แพลค่า และเปรียบเทียบผลในแต่ละช่วงเวลา รายงานผลการสำรวจให้แก่ชุมชนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ๕.๕ กระจายภารกิจและงบประมาณตลอดจนส่วนแบ่งรายได้จากการบริการน้ำ เช่น น้ำดิบผิวดินและน้ำบาดาลให้แก่ อปท. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ	- เห็นด้วยในหลักการในการสำรวจความคิดเห็นของชุมชนในเขตอุตสาหกรรมและชุมชนในรัศมีใกล้เคียง - การกระจายภารกิจด้านน้ำเพื่อการอุตสาหกรรมนั้น แผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. (ฉบับที่ ๒) ได้กำหนดให้ อปท. รับโอนภารกิจในเรื่องการจัดการน้ำแหล่งน้ำขนาดเล็ก แหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ในภาคการเกษตรเท่านั้น ไม่ได้รับการถ่ายโอนการจัดการแหล่งน้ำในเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งยังเป็นของส่วนราชการเดิมอยู่ สำหรับประเด็นส่วนแบ่งรายได้ย่อมขึ้นอยู่กับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

14 ต.ค. 2552

ร.อ.ดร. ... ๑๑ ต.ค. ๕๒
 ผอ. ... ๑๓ ต.ค. ๕๒
 ผอ. ... ๑๓ ต.ค. ๕๒
 จอ. ... ๑๓ ต.ค. ๕๒
 ... ๑๓ ต.ค. ๕๒